

ECONOMIA MUNDIAL I

INSTRUMENTS D'ECONOMIA APLICADA

Curs 2003-2004. Primer semestre.

Llicenciatures d'Economia i Administració i Direcció d'Empreses.

Primer curs. Professor: Oriol Roca i Sagalés

Despatx: B3-040, Dpt. Economia Aplicada

Fac. Ciències Econòmiques

Email: oriol.roca@uab.es

Hores consulta: Dimarts de 10:30h a 12h

Dijous de 16:30h a 18h

PRIMERA PART: INSTRUMENTS D'ECONOMIA APLICADA

1. Procés Productiu i Mesurament de l'Activitat Econòmica

Introducció a l'Economia Aplicada. Dificultats al mesurar l'activitat econòmica.

Les operacions sobre béns i serveis (producció, consum intermedi, consum final, formació bruta de capital (FBC), importació i exportació).

Les operacions de distribució (distribució primària i secundària de la renda).

2. Els Agregats Macroeconòmics

Definició i característiques del Producte Interior Brut. Els tres mètodes d'estimació del PIB. Del PIB a la Renta Nacional. Capacitat i necessitat de finançament.

3. Indicadors Econòmics de Benestar

El PIB per càpita com a indicador de benestar (avantatges i limitacions).

El grau de desigualtat en la distribució de la renda (coeficient de Gini i corba de Lorenz). Altres indicadors de benestar i/o desenvolupament (índex de desenvolupament humà PNUD, etc.).

4. Indicadors Econòmics de Creixement

Creixement econòmic real i creixement nominal. Indicadors de creixement dels preus: IPC, Deflactor del PIB, etc. Comparacions intertemporals de renda. El comportament cíclic de l'economia.

5. La Balança de Pagaments

Balança corrent, de capitals i financera.

SEGONA PART: ECONOMIA MUNDIAL

Introducció

1. L'Economia Mundial

El comerç internacional i la seva estructura. Comerç i desenvolupament. La globalització de l'economia mundial.

Part A: Teories de Comerç Internacional

2. Teories del Comerç Internacional en Competència Perfecta

Adam Smith i la teoria de l'avantatge absolut. La teoria de l'avantatge comparativa: el model ricardià. Les aportacions neoclàssiques. La teoria de proporcions factorials d'Heckscher-Ohlin. El teorema Stopler-Samuelson. Les contrastacions empíriques: la paradoxa de Leontieff.

3. Teories del Comerç Internacional en Competència Imperfecta

El comerç intra-industrial. La competència imperfecta: economies d'escala i diferenciació de productes. Els models de competència monopolística. Les teories neotecnològiques

Part B: Instruments de Política Comercial i Organismes Internacionals

4. Teoria dels Aranzels i Barreres no Aranzelàries

Els aranzels i els seus efectes. El grau de protecció efectiva. Les quotes d'importació. Altres barreres no aranzelàries. Els subsidis a l'exportació.

5. Política Comercial Internacional després de 1945

Raons i necessitats d'una política internacional. El GATT: Principis i estructura organitzativa. Les Rondes del GATT. L'Organització Mundial del Comerç (OMC).

6. Tipus de Canvi i Sistemes de Paritats

Els tipus de canvi. La paritat del poder adquisitiu (PPA). Mercats de divises: factors comercials i financers. Sistemes canviaris. Els tipus de canvi com a *ancla* nominal.

Part C: Desenvolupament Econòmic i Processos d'Integració

7. Comerç Internacional i Desenvolupament

Característiques bàsiques dels països en desenvolupament. La seva inserció en l'economia mundial. Comerç, estratègia i desenvolupament. El problema del deute extern. La inserció en el comerç internacional dels països en transició a economies de mercat.

8. Integració Econòmica

Modalitats d'integració. Creació, desviament i expansió del comerç. Efectes positius de la integració. El paper de la dimensió del mercat. Aspectes negatius de la integració. Altres efectes dels processos d'integració econòmica.

9. El Procés d'Integració Econòmica en la Unió Europea

La UE: Evolució del procés d'integració. Les institucions de la UE. El pressupost de la UE i les principals polítiques comunes. El futur de la UE: l'ampliació.

MÈTODE D'AVALUACIÓ DE L'ASSIGNATURA ECONOMIA MUNDIAL:

Economia Mundial i Instruments d'Economia Aplicada constitueixen una sola assignatura, per tant la nota final és única. Aquesta nota final és una mitja ponderada de la qualificació de les dues parts, i les ponderacions són:

- *Instruments d'Economia Aplicada* $\Rightarrow$ es realitza en el primer semestre i pondera un 30% en la nota final de l'assignatura.
- *Economia mundial (Teoria)* $\Rightarrow$ s'imparteix en el segon semestre i pondera un 70% en la nota final.

Per poder fer mitja, en ambdues parts cal obtenir una nota mínima de 4. I per aprovar l'assignatura d'**Economia Mundial** cal que la mitja ponderada d'ambdues notes sigui com a mínim de 5. Si s'aprova només una part, es guarda la nota d'aquesta part fins a la convocatòria de setembre.

Els exercicis a utilitzar al llarg del curs els podreu trobar a la pàgina web <http://selene.uab.es/oroca>, dins l'opció Docència. A part, es subministraran, a classe o a través del servei de fotocopies de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales, altres materials per a un millor seguiment del curs i també com a suport per a la realització del treball voluntari a realitzar i presentar durant el curs.

BIBLIOGRAFIA (en negreta apareix la bibliografia recomanada)

- Alonso, J.A. (dir): *Diez lecciones sobre la economía mundial*. Ed., Civitas. (2000).
- Berzosa C., Bustelo, P. y De la Iglesia: *Estructura económica mundial*, Ed. Síntesis (1996).
- Chacholiades, M.: *Economía internacional*, Ed Mc Graw Hill (1992).
- Delgado, M.J.; De Diego, D. i Peligros, M.C.: *Ejercicios de economía aplicada*. Ed., Ariel practicum (2000) 1ª edició.
- Genaro, D. i Melchor, E.: *Economía aplicada. Introducción teoría y práctica*. Ed Tirant (2002) 1ª edició.**
- Krugman, P.R. y Obstfeld, M.: *Economía internacional: teoría y política*. Ed Addison Wesley (2001) 5ª edició.
- Kyriacou, A. Y Fernández T.: *Elements de l'economia de la Unió Europea*. Edicions Vicens Vives (1999).
- Lindert, P.H.: *Economía internacional*. Ed., Ariel (1994).
- Muñoz, C.: *Estructura económica internacional*. Ed Civitas (1996) 2ª edició.
- Muñoz, C.: *Las Cuentas de la Nación. Nueva introducción a la economía aplicada*. Ed Civitas (2000) 2ª edició.
- Nieto, J.A.: *Fundamentos y políticas de la Unión Europea*. Ed. Siglo XXI (1995).
- Tugores, J.: *Economía internacional. Globalización e integración regional*. Ed Mc Graw Hill (2002) 5ª edició.**
- Uriel, E.: *Contabilidad Nacional*. Ed., Ariel Economía (1997) 1ª edició.

WEB's: Es poden consultar via internet nombroses organitzacions internacionals. Per exemple: FMI (<http://www.imf.org>), Banc Mundial (<http://www.worldbank.org>), Unió Europea (<http://www.europa.eu.int>), Euro (<http://www.euro.eu.int>), Organització Mundial de Comerç (<http://www.wto.org>), OCDE (<http://www.oecd.org>), ONU (<http://www.un.org>).